

OKULUMU

SEVİYORUM

AR-EL EĞİTİM KURUMLARI

AYLIK ANASINIFI DERGİSİ

OCAK - 2009

İÇİNDEKİLER

ÇOCUK YETİŞTİRMEDE FARKLI ANNE-BABA TUTUMLARI	2
DİSİPLİN	6
ÇOCUKLARDA HAYVAN SEVGİSİ	8
ANAOKULUNDA NEDEN OKUMA YAZMA ÖĞRETİLMEMELİ?	10
ÇOCUK VE MÜZİK	14
ÇOCUKLARDA SOSYAL FOBİ	18

AR-EL Eğitim Kurumları

Yayın Kurulu: Rehberlik Servisi

Güneşli Yolu, Atatürk Cad. Radar Karşısı 34530, Yenibosna - Bahçelievler / İstanbul

Tel: (0212) 550 49 30 (pbx) - 630 35 05 (4 hat) **Faks:** (0212) 550 77 82

e-posta: ar-el@ar-el.k12.tr

Okulumu Seviyorum Dergisi - Ocak 2009

ÇOCUK YETİŞTİRMEDE FARKLI ANNE-BABA TUTUMLARI

KAYNAK

- Ana-Baba ve Çocuk, Prof.Dr.Haluk Yavuzer, 2007
- Çocuk, Ergen ve Anne -Baba, Yayına Hazırlayan: Gül Şendil, 2003

Anne-babanın temel görevi, çocuğun fiziksel, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamaktır. Çocuk yetiştirme konusunda bilgi ve becerileri arttıkça onlarla daha sağlıklı ilişkiler kurabilmekte ve daha sağlıklı çocuklar yetiştirebilmektedirler. Anne- baba ve çocuk arasındaki ilişki karşılıklı etkileşim sonucu oluşmaktadır.

Çocuğun eğitimi onun doğduğu andan itibaren hatta anne karnındayken başlar. İçinde yaşadığı toplumun kültürel değerleri ve kuralları aile yaşantısıyla bebeğe aktarılır ve ileride içinde yaşayacağı toplumla uyumlu sosyal ilişkiler geliştirmesinin yolları öğretilir.

Çocuk yetiştirme tutumları toplumdan topluma, kültürden kültüre farklılık gösterebilir. Farklılık, aynı toplumdaki aileler arasında da söz konusudur. Anne- babanın çocukla olan etkileşimi, çocuğun fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel gelişimi ile kişilik oluşumunun da temellerini oluşturur.

Anne-babalar, çocuklarından bekledikleri davranış modeline uygun davranışlar sergilemelidirler. Onların çocuklarına yönelttikleri tutumların sağlıklı olması, kendi içlerinde dengeli, huzurlu, birbirlerine karşı sevgi ve saygılı olmalarına bağlıdır. Anne-babanın kendi çocukluk yıllarında baskılı veya aşırı gevşek bir eğitim içinde büyümeleri, eşleriyle iletişim kurdukları mutlu bir yaşantıya sahip olmamaları, geç yaşta çocuk sahibi olmaları ve ailenin sosyo-ekonomik koşullarının iyi olmaması sayılabilir. Anne-babaların ruhsal durumları ve kişisel özellikleri gösterdikleri tutumlar üzerinde etkilidir.

Araştırmalar, anne - babaların denetimde ikna yolunu kullanmalarının, destekleyici tutum ve davranışlar göstermelerinin çocukların ve gençlerin sosyal ve kişilik özelliklerini olumlu etkilediğini göstermiştir. Bu davranışlar sonucunda çocuklar sağlıklı psiko-sosyal gelişim gösterebilir. Anne - babanın ahlak görüşlerini benimsemeleri ve onlarla özdeşleşmeleri, ebeveynlerinin beklentilerine cevap vermeleri kolaylaşmış olur.

Çocuğa karşı yapılan davranışlar bir ebeveynden diğerine de farklılık gösterebilir. Ne kadar çok anne - baba varsa o kadar çok çocuk yetiştirme biçimi vardır. Bu farklı çocuk yetiştirme biçimlerini, ortak ve ağır basan yönlerini ele alarak gruplandırmak mümkündür.

Aşırı Koruyucu ve Müdahaleci Tutum:

Tüm anne - babalar, çocuklarını dünyadaki zarar ve kötülüklerden korumaya çalışırlar. Aşırı koruyucu ve kollayıcı tutum sergileyen anne - babalar ise, çocuklarını fazla kontrol altında tutar ve ona gereğinden fazla özen gösterirler. Çocuklarına kolay kolay sorumluluk veremezler; çünkü onlar beceremez, yanlış yapar, dolayısıyla da zarar görürler. Çocuğun yapabileceği birçok şey büyükler

tarafından yapılır. Kendi başına yemek yiyebilecek yaşta iken iyi beslensin diye yemeği ağzına verilir. Bu durum ileride yetiştiremediği için ev ödevini yapmaya, hatta evlenmiş çocuğunun ev yaşamını idare etmeye kadar uygun olmayan müdahaleler şeklinde devam eder. Çocuklar, bu destekler olmaksızın birçok işlevi yerine getiremezler. Diğer kimselere aşırı bağımlı, güvensiz, duygusal kırıklıkları olan kişiler haline gelebilirler. Bu bağımlılık çocuğun yaşamı boyunca sürebilir, hatta aynı koruyucu tutumu gelecekte eşinden bekleyebilir. Bu aşırı koruyucu daha çok anne-çocuk ilişkisinde görülür ve temelini annenin duygusal yalnızlığından alır. Aşırı koruyucu durumdaki anne, çocuğuyla bütünleşir ve adeta ona kalkan olur. Çocuk 8-9 yaşına da gelse eliyle yemek yedirir, kendi yatağında uyutur.

Bu tür anne - babaların çocukları genellikle girişimci olmayan, korkak, çekingen, kendilerine güvensiz, daima bir başkasının desteğini arayan, belirli beceriler yönünden yaşıtlarından daha yavaş gelişmiş çocuklardır. Bu durum çocukların sosyal ilişkilerinde pasif olmalarına neden olur. Kendilerini koruyacak yetişkinlerin olmadığı yaşıtlar grupları içinde varlık gösteremezler, diğer çocuklar tarafından dışlanabilirler. Bu tutum, çocukların psiko-sosyal gelişimini olumsuz etkileyecek ve sosyal ilişkilerinde daha çocukluk yıllarından başlayıp başarısız olan bireyin gelecekte bağımlı bir kişi olmasına sebebiyet verecektir.

Aşırı koruyucu aileler çocuklarını kendilerinin bir uzantısı gibi görürler. Aile ortamında çocuğa kendi benliğini tanımlama olanağı vermezler. Ayrı bireyler olduklarını kabullenmez ve çoğu kez de onlarla duygusal yoksunluklarını giderirler.

Bu tutumun temelinde yatan sebepler, çocuğun ölen bir bebeğin ardından doğması; tehlikeli bir hastalık geçirmiş olması; eşler arasındaki çatışmalar; anne-babanın kendi çocukluğunda yeteri kadar sevgi alamamış olması olabilir.

Çocuğun yeterli kas gelişimine sahip olduktan sonra, tuvaletini kendi kendine yapmasına, kendi başına yemek yemesine, kendi başına giyinip soyunmasına fırsat vermek onun kendine olan güvenini geliştirecek, psiko-sosyal olgunluğunun oluşmasına yardımcı olacak, özerk bir birey olarak ileride girişimci ve sosyal bir kişi olmasına olanak sağlayacaktır.

Baskıcı ve Otoriter Tutum:

Bu tutumu benimseyen anne - babalar, çocuklarının farklı bir birey olduğu düşüncesinde değillerdir. Çocuklarına kesin olarak hakim olduklarına inanırlar.

Hiçbir açıklama yapılmaksızın konulan kurallar ve bunun sonucunda ortaya çıkan katı bir disiplin vardır. Çocuklar kurallara koşulsuz itaat etmelidir. Sürekli bir değerlendirme, kontrol etme, şekil vermeye çalışma vardır. İstenmeyen davranışlar cezalandırılır. Bu ceza, sözel olarak hakaretten küçümsemeye, aşağılamaya ve hatta dayağa kadar varabilir. İletişim tek yönlüdür. Bu baskıcı tutum, anne-baba-çocuk ilişkisindeki sevgi ve ilgiye dayalı ilişkiyi engelleyici olmaktadır. İlişkiye korku ve kızgınlık hakimdir.

Anne - babanın baskısı altında kalan çocuk; sessiz, uslu, nazik, dürüst ve dikkatli olmasına karşın küskün, çekingen, başkalarının etkisinde kolay kalabilen, aşırı hassas yapıya sahiptir. Duygu ve düşüncelerini kolay ifade edemeyen, otorite varlığında sinen, otoritenin olmadığı yerde kurallara aykırı davranan kişilerdir. Kendilerinden güçlü kişilere itaat ederken kendilerinden güçsüz kişilere karşı saldırgan davranış gösterirler.

Suçlayan, cezalandıran anne - babaların çocukları, kolayca ağlayan çocuklardır. Baskı altında büyüdüklerinden, isyankâr tavırlarla birlikte, aşağılık duygusu da geliştirebilirler. Bu çocuklar dıştan denetimli bir kişilik oluşturur. Çünkü içinden geldiği gibi davranmak yerine, olması gerektiği gibi davranmak şeklinde koşullandırılırlar.

İzin Verici Tutum:

Bu tutumu benimseyen anne - babalar, çocuklarını hiçbir şekilde denetlemez ve onların istedikleri her şeyi yapmalarına izin verirler. Bu çocukların yemek yeme, televizyon izleme, uyku gibi davranışları tamamen kendi isteklerine göre şekillenir. Aile içinde problem yaratmayan bu davranışlar, toplumsal kuralların başladığı, okul, iş ve arkadaş ortamı gibi sosyal ortamlarda sorun olmaya başlar. Çocuk arzu ve isteklerini denetlemeyi öğrenememiştir. Bu sebeple dış dünyada karşılaştığı güçlüklerle saldırgan davranışlar göstererek baş etmeye çalışabilir. Anne -babalarından gördükleri izin verici tutumu, diğer insanlardan görememek hayal kırıklığı, kafa karışıklığı yaratır. Engellenmemiş, arzu ve isteklerini kontrol etmeyi öğrenmemiş olmaları, konsantrasyon, sebatkârlık gibi özellikleri geliştirememelerine yol açar.

Çocuğun dengesiz bir ortam içinde, abartılmış bir sevgi ile büyümesi, onun doyumsuz bir birey olmasına neden olur. Anne - babalar, oyuncak gibi maddi değere sahip objelerle bu doyumsuzluğun giderileceğini zanneder. Oysa çocuğun halihazırda çok fazla olan oyuncaklarına bir yenisinin eklenmesi onu tatmin etmeyecek, kısa bir süre sonra bir yenisini daha isteyecektir. Önemli olan duygusal doyumdur. Anne - baba ve çocuğun, rollerine, hak ve sorumluluklarına olanak tanıyan bir ortam içinde

yaşamaları gereklidir. Evde çocuğa boyun eğilmesi, onun zamanla dışarıda da kayıtsız şartsız egemen olmanın yollarını aramasına sebep olacaktır.

Bu çocuklar yaşamlarının ilk anlarından itibaren her türlü ihtiyaçlarının karşılanacağı, isteklerinin buyruk niteliği taşıdığı düşüncesini geliştirirler. Anne - babaya hükmeder ve onlara çok az saygı gösterirler. Yetişkin olduklarında toplumun kendilerine tanımadığı hakları elde etmeye çalışırlar.

Bu tutuma sahip anne - babalar, okul çağına kadar çocukları ile olan ilişkilerini çatışmasız sürdürürler. Okulla beraber çocuğun istekleri de büyümeye ve karşılanması zor bir hale gelmeye başlar. Belirli bir konuya yönelip onunla oyalanmanın zor olduğu, tatminsizliğin yaşandığı durumlarda kişiler kendilerine sürekli değişen tatmin yolları ararlar. Böyle bir arayış çoğu kez aşırı yollara sapmayı beraberinde getirir. Bu türden davranışlar özellikle ergenlik çağında, sigara, alkol, uyuşturucu kullanımı ve arabayla hız yapma merakı olarak görülebilir.

Bu çocukların genellikle okulda başarısız olmaları da anne - babaları üzen bir konudur. Küçük yaşlarda

denetlenmeyen, her isteğini anında elde eden çocuğun ilerleyen yaşlarında kendisinden beklenenleri karşılaması da mümkün olmamaktadır. Çocuk başarı kazanması için gereken sabra, iç denetime ve disipline sahip değildir. Bu da anne - baba ve çocuk arasındaki çatışmaların artmasına sebep olur.

İzin verici ve çocuk merkezci tutuma, genellikle orta yaşın üzerinde çocuk sahibi olan ailelerde ya da çocuğun kalabalık yetişkinler grubu içinde yetişen tek çocuk olması durumlarında rastlanır. Böyle bir ortamda çocuk ailede inisiyatif sahibi tek kişidir. Onun isteklerine diğer aile bireyleri de kayıtsız şartsız uyum gösterirler.

Reddedici Tutum:

Çocuğun anne - baba tarafından istenmediği durumlarda ortaya çıkar. Anne - baba, çocuğunu yalnız bırakır, görmezlikten gelir, dışlar. Duygusal istismarın kendini gösterdiği bu durumlarda anne

- baba ve çocuk arasında olması gereken iletişim ağı kurulamaz. Bu çocuklar sevgi ve ilgiden yoksundurlar. Ebeveynlerinin reddedici davranışlarına maruz kalırlar. Bu, aşağılayıcı hareketler ya da çocuğu terk etme gibi çeşitli şekillerde kendini gösterebilir. Böyle yetişen çocuklar sevgi görmedikleri için kendilerini de sevmeyizler, diğer insanlara karşı güvensiz olurlar. İlişki kurmakta zorluk çekerler. Bu tutum ile çocuğun öğretmenine, arkadaşlarına ve yakın çevresindeki eşyalara verdiği zarar ve suçluluk davranışı arasında yakın bir ilişki vardır. Bir yandan sevgi ihtiyacını karşılamak için insanlara ihtiyaç duyarlar, bir yandan da kuşkucu yaklaşımları sebebiyle onlara güvenemezler.

Dengesiz ve Kararsız Tutum:

Dengesizlik ve tutarsızlık, anne - baba arasındaki görüş ayrılığında olabildiği gibi onların sergiledikleri değişken davranış biçiminde de görülebilir. Anne ve babanın çocuğun yanında "çocuk konusunda" birbirlerini eleştirmeleri, ikisinden birinin çocuğu kayırması bu tutuma örnektir. Çocuğa sözünü dinletmeye çalışan anne ya da babanın konuşmasına yumuşak tonda başlayıp

diledikleri biçimde gerçekleştirebilirler. Bu tutumu benimsemiş anne - babalar davranışlarını daha akılcı şekilde yönlendirebilirler.

Demokratik tutum çocuğun her istediğini yapabilmesi olarak düşünülmemelidir. Evde kabul edilen ve edilmeyen davranışların sınırları bellidir. Açıklaması yapılan kurallar vardır, çocuk bu sınır ve kuralları benimsediği sürece özgürdür. Aile kararlarında söz hakkı vardır, yetişkinler tarafından dinlenir. Sevgi ve teşvik görür.

Kuralların çocuk tarafından anlaşılmasını sağlamak ve bunları tutarlı bir şekilde sürdürmek önemlidir. Tutarlılık, çocuğun neyi yapıp neyi yapamayacağını öğrenmesi konusunda ona yardımcı olur. Bu şekilde bir yandan denetim duygusuna sahip olur, bir yandan da güven duygusunu geliştirir.

Anne - baba, çocuğunu ayrı bir kişi olarak kabul edip onu, bağımsız bir kişilik geliştirmesi konusunda teşvik eder. Onun aile içinde özgür şekilde gelişmesine, yeteneklerini en üst düzeye çıkarmasına ve "kendini gerçekleştirmesine" ortam sağlar. Gösterilen sevgi, karşılıksızdır. Çocuk anne - babanın sevgi ve desteğinden mahrum kalmayacağını bilir.

Bu ortamda yetişen çocuklar küçük yaştan itibaren sorumluluk almaya hazır hale gelirler. Çocuğun her yaşta alabileceği bir sorumluluk vardır ve bunu yerine getirmesi beklenir.

Başarısızlıkların cezalandırılması yerine başarılar ödüllendirilir. Anne - baba

çocuğun hatalarına değil başarılarına odaklanır. Olumlu davranışları sözcüklerle takdir etmek, çocuğun olumlu bir benlik duygusu geliştirmesini sağlar. Yeri geldiğinde istenmeyen davranışın azaltılması, istenilen davranışın kazandırılması için kanıt göstererek inandırma, mahrum bırakma gibi disiplin yöntemleri uygulanabilir. Bedensel ceza uygulanmaz. Sevginin koşullu olamayacağı bilinir ve çocuk sevgiden mahrum bırakılmaz.

Bu şekilde yetişen çocukların temel güven duyguları gelişmiştir. Bu çocuklar, bağımsız, fikirlerini söylemekten çekinmeyen, girişimci, sorumluluk sahibi, okul başarıları yüksek, kendine ve diğer insanlara saygılı, toplumsal uyumu başarmış bireyler olurlar.

çocuğun buna uymaması halinde sesini yükseltmesi, hatta şiddet uygulaması, ardından özür dilemesi ve bu durumun çeşitli aralıklarla aynı şekilde sürmesi de çocuğun kafasının karışmasına sebep olan dengesiz tutuma örnek gösterilebilir.

Bir davranışın uygun olan ya da uygun olmayan kategorisine girmesi anne - babanın ruh haline bağlı olduğundan, çocuk davranışları değerlendirmekte zorlanır. Bu durum onda önce bazı iç çatışmalara, huzursuzluklara yol açar. Sonuçta da dengesiz ve tutarsız bir yapının oluşmasına sebep olur.

Demokratik Tutum: **(Güven verici, destekleyici tutum)**

Bu tutum, sağlıklı bireyler yetiştirmede en uygun yol olarak kabul edilir. Anne -babalar çocuklarına karşı hoşgörü sahibidirler, onları desteklerler. Çocuklar bazı kısıtlamalar dışında arzularını

DİSİPLİN

KAYNAK - Çocuk Sorunlarına Yapıcı Çözümler, Çetin Özbey, 2004
- Çocuk Eğitimi El Kitabı, Prof.Dr.Haluk Yavuzer, 2002

Çocuklar, akıllarına geldiği gibi özgürce davranmak isterler. Ancak insan toplumsal bir varlıktır ve toplumun var olan kurallarına uyum sağlayabilmesi için çocuğun bazı davranışları sınırlandırılmalıdır. Bunun için de çocuk hangi davranışı ne zaman yapması veya yapmaması gerektiğini bilmelidir.

Disiplinde hedeflenen, çocuğun kendi kendini kontrol edebilmesini sağlamak, yani iç denetim mekanizmasını geliştirmektir. Sevgi ve güven ilişkisi geliştirilmeli, benlik algısı yükseltilmeye çalışılmalıdır. Başkalarını

anlamayı, onların kişiliklerine saygı göstermeyi bilmesi gerekir. Çocuğa gerekli sorumluluk verilerek ve sınırları tanıtılarak onun topluma uyumlu hale gelmesi sağlanmalıdır. Anne - baba çocuğa çok iyi model olmalıdır.

Disiplin, aile içindeki denge ve düzenin oluşturulmasında büyük önem taşır. Cezalandırma ile eşanlımlı olduğu düşünülmemelidir. Çocuğun topluma uyumunu sağlamak adına davranışı yönlendirmek anlamına gelmektedir.

Disiplin ile ceza arasındaki birtakım farklar:

- Disiplinde olumsuz davranış durdurulup olumlu davranışla yer değiştirmesi sağlanmaya çalışılırken cezalandırmada, yapılan yanlış üzerine odaklanılır.
- Fiziksel incinme varsa bu cezalandırmadır.
- Disiplin, çocuğun yaşının gerektirdiğinden daha fazla şey yapmasını beklemez. Cezalandırma bunu sık yapar.
- Disiplin, hayatın doğru ve yanlışlarını öğrenmektir. Cezalandırma disiplinin olumsuz bölümüdür.
- Disiplin davranışı, ceza ise kişiyi yanlış ve kötü olarak ele alır.
- Disiplin düşünceden, ceza kızgınlıktan gelir.

Kendi kendini denetleme ya da iç denetim demek olan ahlak gelişimi dıştan gelen bir zorlamayla olmaz. Önemli olan içselleştirilmiş bir sorumluluk duygusunun oluşmasıdır.

Disiplin konusunda çocuğun gelişimine bağlı olan sınırlılıkları dikkate alınmalıdır. Özellikle erken çocukluk öneminde, çocuğun ihtiyacını belirlemek, davranışının ardındaki nedeni bularak değişimini sağlamak, anne - babayı olduğu kadar çocuğu da tatmin eder.

Benlik kontrolü zaman içinde gelişir. Anne-baba, olumlu model oluşturarak, sınırlarını belirleyerek, açıklama yaparak çocuğa, uygun davranışı sergilemesi için yardımcı olabilir. Olumlu ve istenen davranışı sergilemesi halinde övücü sözlerle ve olumlu bir yüz ifadesiyle değerlendirilmesi çocuğun davranışının pekişmesini sağlayacak ve şekillenmesinde etkili olacaktır. İstenmeyen davranış sergilemesi halinde de memnuniyetsizliğin belirtilmesi, zorunlu hallerde cezaya başvurulması beklenir.

Çocuğa kuralların tutarlı bir şekilde verilmesi gerekir. Bazen katı bir şekilde uygulanan kararlar hoşnutsuzluk yaratabilir. Çocukların bazen ebeveynin esnek olmasına ihtiyacı vardır. Örneğin, okulöncesi dönemdeki çocuk kazağını asmayı unutabilir. Sevgi ve güvene bağlı kabul edilme arzusu ve güçlü bir olumlu ilişki, çocuğun davranışlarını yönlendirmede büyük önem taşır.

Sevilen ve kişiliğine saygı duyulan çocuk, başkalarını sever ve onlara saygı duyar. Sevgi ve saygı, erken gelişim yılları boyunca disiplinin temelini oluşturur.

Dayak ve zor kullanarak davranışı yönlendirmeye çalışan anne - baba, çocuğun kendilerine karşı korku, öfke, kızgınlık içinde olmasına sebep olur. Onu saldırgan olmaya ve sorunlarını şiddet yoluyla çözmeye yöneltir. Zayıf vicdan ve ahlak gelişimine yol açar.

Çocukta kabul edilemez bir davranış görüldüğünde onun yerine daha kabul edilebilir olan konulmaya çalışılmalıdır. Örneğin, kırılma tehlikesi olan cam sürahiyle oynayan çocuğa kızmak ya da yasak koymak yerine aynı büyüklükteki plastik sürahi ile oynamasına izin verilebilir. Annenin yeni bir eşyası ile oynamak isteyen çocuğa onun eskisiyle oynama fırsatı verilebilir.

ÇOCUKLARDA HAYVAN SEVGİSİ

KAYNAK

- <http://www.cocukpsikolojisi.net>
- <http://www.anneyiz.biz>

Sevme ve sevilme ihtiyacı doğumdan ölüme kadar sürer. Çocuk doğduğunda annesinden aldığı sevgi, en temel başlangıçtır. Büyüdükçe bu ihtiyaç anneden dış çevreye kaysa da, sevmeye ve sevilme ihtiyacı bitmeden devam eder.

İnsanlar yeryüzündeki birçok canlı türü içinden sadece biri. Bu canlı türleri de varoluş nedeni ve halihazırdaki işlevleri ile, birbirini tamamlayarak, bir döngü biçiminde karşılıklı etkileşerek gerek ekolojik, gerek biyolojik ve gerekse insanlar için geçerli olan ruhsal boyutlarda yaşamlarını anlamlı kılmaktadırlar. Doğanın gereği de budur. Birisindeki eksiklik bu döngüyü olumsuz yönde etkilemekte ve diğerlerinin varoluşlarının veya işlevlerinin aksamasına neden olmaktadır.

İnsan gelişiminde hayvanların, bitkilerin özellikle de evcil hayvanların katkısı sanıldığından daha çoktur.

Çocuğun bedensel, zihinsel, ruhsal ve sosyal gelişimi bir bütünlük içinde ve birbirini az ya da çok etkileyerek tamamlanır. Çocuk önce kendini ve kendi dışındaki dünyayı beş duyusu ile algılar, algıladıklarını da taklit ederek, onlarla karşılıklı ilişkiye girerek öğrenir. Bu karşılıklı ilişkinin kiminle, nasıl, ne sıklıkla olduğu onun zihinsel, ruhsal, sosyal gelişimini yakından etkiler.

Muhakkak ki bu ilişkideki önemli kişiler önce annesi ve diğer aile bireyleri, daha sonraları da yakın ve uzak çevresindeki insanlardır. Hayvan ve bitkiler de gerek canlı, gerekse cansız (oyuncak) halleri ile çocuğun dünyasına bebeklikten itibaren girerler.

Özel bir bebek veya oyuncak ayıcık çocuğun annesinden sonra en yakın arkadaşı olabilir. Bu oyuncak ayıcık veya bebek onun sırlarını paylaşır, kızgınlığına katlanır, huzursuzluğunu giderir. Evcil hayvanlar da aynen bu oyuncaklar gibi çocuğun yaşamında etkili olabilirler. Çocuk bir evcil hayvan ile insanlarla nasıl sosyalleşileceğinin provalarını yapabilir, mutluluğunu veya mutsuzluğunu paylaşabilir, öfkesini ona bağırarak giderebilir. Ona bakarak birine bir şeyler vermenin, yardım etmenin zevkini tadabilir, onu sahiplenerek bağlılık duygusunun farkına varabilir. Yine çocuk evcil

hayvana bir şeyler öğreterek kendi bir şeyler öğrenir ve de insan ilişkisinin temelini oluşturan sevmeyi, vermeyi, korumayı bağımsız bir kişi olmayı öğrenir.

Çocuğunuzu ne kadar koşulsuz severseniz sevin, bazen günlük yaşamın koşturmasında ona yeterince ilgiyi, sevgiyi ve şefkati gösteremeyebilirsiniz; ancak evinizde beslediğiniz hayvanın tek dünyası siz olursunuz. Eğer, çocuğunuzun bir hayvanı varsa, o onundur ve ondan hep kendisini sevmesini, kendisiyle ilgilenmesini bekler. Hayvanın günlük işleri yoktur, kural koymaz, emir vermez, daha yalın bir sevgisi vardır. Yiyecek verme ve her hayvana göre değişen birkaç temel bakımı yaptıktan sonra, geriye kalan daha çok sevgi paylaşımı olur. Çocuğunuz onunla oyun oynar, konuşur ve dertleşir.

Çocuğun herhangi bir nedenle yoksunluk yaşadığı durum ve zamanlarda katkısı daha da artacaktır. Örneğin, sevdiği birini kaybettiğinde; ev, okul değişikliklerinde; ana-babanın ayrılıklarında çocuk için bu evcil hayvan bir "yerine koyma", "paylaşma" işlevi görebilir.

Kuşkusuz ki bütün bunların yanı sıra çocuk yaşadığı dünyayı doğasıyla, bitkisiyle, hayvanları ile bir bütün olarak algılayacak ve kabullenecek, bu da onun hem birey olarak daha mutlu olmasına, hem de sosyal bir varlık olarak daha saygılı, daha verici olmasına yardımcı olacaktır.

Okulöncesi dönem olarak adlandırılan 0-6 yaş dönemi, insan yaşamının en önemli gelişim dönemlerinden biridir. Zihinsel gelişimin büyük bir kısmının olduğu, bedensel büyümenin çok süratli olduğu, duygusal ve toplumsal gelişmenin gerçekleştiği yıllar, bu yıllardır. Bu yıllarda temel alışkanlıklar kazanılır, karakter ve kişilik yapısı şekillenmeye başlar.

ANAOKULUNDA NEDEN OKUMA YAZMA ÖĞRETİLMEMELİ?

KAYNAK - Ya-Pa 4. Okulöncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri, Norma Razon, 1986

Okulöncesi dönemde okuma ve yazmaya hazır olan bir çocuğu bu konuda engellemek ne kadar hatalı ise, okuma-yazma öğrenmeye hazır olmayan bir çocuğu bu konuda zorlamak o kadar hatalıdır. Anaokulunun hedefi öncelikle öğretim değil eğitimidir. Okuma-yazma karmaşık süreçlerdir. Bu süreçlerin öğrenilmesi belli bir olgunluk düzeyi gerektirdiğinden bunların çocuğa kazandırılması ilkokul birinci sınıfın temel işlevlerindendir.

Anaokulunun amaçları:

Çocuğun;

- Sağlıklı büyümesi, dengeli ve uyumlu bir kişilik geliştirmesi,
- Zihinsel yönden gelişmesi,
- Duygusal ve sosyal açıdan olgunlaşması,
- Anadilini anlama ve iyi kullanma yeteneğini kazanması,
- Gelecekteki okul ortamına ve toplum yaşamına hazırlanması için uygun ortamı hazırlamaktır.

Anaokulunun işlevleri:

Sağlıklı büyümesi için çocuğun;

- Beden gelişimini sağlamak,
- Psiko-motor gelişimine yardımcı olmak,
- Duyularını uyarmak,
- Algılarını geliştirmek.

Zihinsel yönden gelişmesi için çocuğun;

- Zihinsel gelişimini etkileyecek uyarıcıları sağlamak,
- Kendisini ve çevresini tanımasına fırsat vermek,
- Doğayı tanımasını sağlamak,
- Yetenek ve becerilerini geliştirmek ve onu ilgileri doğrultusunda yönlendirmek,
- Öğrenmeye karşı ilgisini arttırmak.

Duygusal açıdan olgunlaşması için çocuğun;

- Sevgi, ilgi, güven ve özgürlük ihtiyaçlarını karşılamak,
- Yaşlıları ve yetişkinler ile iyi geçinmesini sağlamak,
- Duygularını ifade ederek rahatlamasını ve sorunlarından kurtulmasını sağlamak.

Toplumsal yönden olgunlaşabilmesi için çocuğun;

- Grup içinde yaşamasını, topluma katılmasını sağlamak,
- Çevresindekilerle sağlıklı ilişkiler kurmasına yardımcı olmak,
- Sosyal yaşamın özelliklerini kavrayabilmesi için yardımlaşma, paylaşma, dayanışma, işbirliği gibi duyguları yaşamasına fırsat tanımak,
- Başkasının hakkına saygı göstermesini ve çevresindekileri rahatsız etmeden çalışmasını öğrenmesini sağlamak.

Uyumlu olması ve sağlıklı bir kişilik geliştirmesi için çocuğun;

- Kendi güçlerini ve yetersizliklerini tanımasına olanak sağlamak,
- Toplum kurallarını benimsetmek.

Çocuğun gelecekteki okul ortamına ve toplum yaşamına hazırlanması için onun,

- Beslenme, uyku, temizlik, kurallara uyma gibi temel alışkanlıkları kazanmasına yardım etmek,
- Çevresindeki canlılar ve nesneler hakkında bilgi edinmesini sağlamak,
- Bedenini, yetenek ve becerilerini kullanabilmesi

ve geliştirebilmesi için uygun etkinlikleri yaratmak,

- Aile ortamında alamadığı eksik bilgileri tamamlamasına olanak vermektir.

Oyunlar (bireysel oyunlar, grup halinde oynanan oyunlar), serbest faaliyetler, yaratıcı etkinlikler, resim, müzik, dans, soru - cevap yoluyla konuşma, sohbet, piyeste rol alma gibi serbest ifade olanağı sağlayan faaliyetler, hikye-masal-kitap okuma-anlatma ve anlattırma, kukla oyunu gibi eğlendirici-dinlendirici-geliştirici etkinlikler anaokulu programı içinde yer alması gereken etkinliklerdir.

Anaokulunun hedef ve işlevlerine bakıldığında, burada okuma - yazma öğretimine değil; fakat okuma-yazma alışkanlıklarını kazanmak için gerekli olan tüm yetenekleri geliştirecek etkinliklere yer vardır.

Okuma-yazma gibi karmaşık bir sürecin kazanılmasında etkili olan birçok faktör vardır. Çocuğun okuma yazma alışkanlıklarını kazanabilmesi, anlayarak okumayı başarabilmesi için:

- Sağlıklı olması,
- Psiko-motor açıdan belli bir olgunluk düzeyinde olması (el-göz koordinasyonuna, kas koordinasyonuna sahip olması),
- Görme-işitme fonksiyonlarının iyi gelişmesi,
- Dili anlayabilmesi ve iyi kullanabilmesi, belli bir kelime dağarcığına sahip olması,
- evre ile iletişim kurma arzusu içinde olması,
- Belli bir zekâ düzeyine sahip olması,
- Duygusal ve sosyal açıdan belli bir olgunluğa ulaşması,
- Nörolojik açıdan belli bir gelişim düzeyinde olması, okumayı öğrenmeye karşı istekli olması şarttır.

Okuma ğretimine başlamadan önce çocuğun bu özelliklere sahip olması gerekir. Çünkü öğretilmek istenen mekanik okuma değil, anlayarak okumadır.

ocuk okumaya, yazmaya hazır olduğu, istekli ve hevesli olduğu herhangi bir anda okuma yazma öğrenebilir.

Amaç, ocuğa erken yaşta okuma tekniği kazandırmak değil, okumaya hazır olduğu anda buna başlamak, severek okumasını sağlamak, ona okuma zevkini aşılamak olmalıdır.

Çocuğun gelişiminde müzik olgusu önemli bir yere sahip. Bu nedenle birçok uzman çocuklara anne karnından itibaren müzik olgusunun aşılması gerektiğini söylüyor. Anaokulu yıllarının ise çocuklara müzik olgusunun en iyi öğretilebileceği zamanı kapsadığı biliniyor.

KAYNAK

- <http://www.anasini.com>
- <http://www.hekimce.com>
- <http://www.muzikdersi.com>
- <http://www.bebek.com/3-6-yas-donemi-muzik-ve-anaokulu-cnt2-61-1-2300.html>

ÇOCUK VE MÜZİK

Müzik, kendini ifade etme becerisini, yaratıcılığı ve estetik duygusunu geliştirir; ses ve dil gelişimi ile bilişsel gelişim ve soyut düşünmeye katkıda bulunur.

Çocukta müzik yeteneği doğuştan başlar. Çocuk doğumundan itibaren ses uyarıcısına tepki verir. Anne ve babasının ayak seslerini tanır. Ağlamalarla ve ses tonunu yükseltip alçaltarak mutluluğunu ve mutsuzluğunu ifade eder.

Bazı araştırmacılara göre; çocukların şarkı ve mırıldanmalarını dinleyerek, orijinal dans ve oyunlara uyma çabalarını izleyerek, müziğe karşı doğuştan duyarlı olduklarını gözleyebiliriz. Bu doğal yetenek, evrenseldir ve her toplumun üyesi olan çocukta doğuştan vardır. Özetle bebekler, sesleri algılamada ve müzikal bir uyarana dikkat göstermede, şaşırtıcı bir şekilde yetişkinlerinkine benzer yeteneklere sahiptir.

Verilen müzik eğitimi beş aşamada açıklanabilir:

- Müzikle hareket etme yeteneği
- Sesleri keşfetme ve belirleme yeteneği
- Şarkı söyleme potansiyelini keşfetme yeteneği
- Şarkı söyleme yeteneği
- Basit müzik aletleri çalma yeteneği

3-6 ay arası bebekler, müziğin geldiği kaynağa doğru dönmeye ve bundan aldığı hazzı göstermeye başlar.

1 yaş çocuğu, hareketli bir müziğe, elleri ve sesleriyle katılmaya çalışır. Aynı müzik parçası tekrarlandığında, tanıyıp aynı hareketleri yapmayı ve aynı sesleri çıkarmayı öğrenir.Yani birinci yıldaki en belirgin gelişme, müziği seslendirmedir.

2 yaş çocuğu, müziği dinlemeyi sever ve kendi hareketlerini müzikte var olan ritme uydurma çabasına gider.

3, 4, 5, yaşlarında çocukların müziği, oturarak dinleme eğiliminde oldukları görülmektedir. Bu özellik, okulöncesi çocuğuna dinleme ve sessiz kalma alışkanlığını da kazandırır. Çocukların, müziğe verdikleri tepkileri artan bir şekilde içselleştirmeleri ve bunu yaratıcı oyun ve arkadaşlarıyla sosyal ilişkiler kurma (örneğin dans etme) şeklinde, geniş bir bağlamda kullanmalarıyla okulöncesi dönemde müzik etkinliği zenginlik kazanır.

Okulöncesi dönem çocuğu için müzik ve dans, kendini ifade etme aracı olmanın ötesinde,onun sosyal gelişimi için de önemli bir etkinliktir.Çünkü çocuk, müzik eşliğinde arkadaşlarıyla daha kolay bir iletişim kurabilmektedir.

Müzik, öncelikle, şarkı ve tekerlemeler yoluyla okulöncesi dönemindeki çocuğun dil gelişimine katkıda bulunur.

Müzik, zihinsel, motor, sosyal beceri ve yeteneklerin gelişimine katkıda bulunmaktadır.

Küçük yaşta müzik eğitimi almak zekâ gelişimine olumlu katkıda bulunur ve hafızayı kuvvetlendirir.

Müzik eğitimi, okuma yeteneğine de katkıda bulunmaktadır. Yapılan araştırmalara göre ,akademik yılın başında ve sonunda okuma testine tabi tutulan ilköğretim öğrencilerinden, müzik eğitimi alanların, almayanlara oranla daha iyi sonuçlar elde ettikleri görülmüştür. Yapılan pek çok testin sonucunda, notaları doğru seslendiren çocuklarda, harfleri doğru seslendirme oranının daha yüksek olduğu görülmüştür. Müzik eğitiminin olumlu etkisi, okumanın yanı sıra, öğrenme ve yaratıcılıkta da kendini göstermektedir.

Müzik;

- Kendini ifade edebilme becerisini ve yaratıcılık zevkini geliştirir.
- Estetik duygusunu geliştirir.
- Motor gelişimi ile ritmik gelişimini sağlar.
- Ses ve dil gelişimine katkıda bulunur.
- Bilişsel gelişim ve soyut düşünmeye katkıda bulunur.
- Sosyal ve grup becerileri kazandırır.

Özetle müzik eğitimi; okuma, soyut düşünme yetenekleri ve yaratıcılığı kapsayan bilişsel becerilerin gelişmesini destekler.

Evde zaman zaman televizyon yerine müzik dinlemek, farklı konserlere çocuğu da götürmek, uyku öncesi klasik müzikle uykuya geçişı sağlamak, uyumayı kolaylaştırdığı gibi, çocukta müzik ilgisinin gelişimini de sağlar. Ancak bütün bunları yaparken; çocuğu keşfetmek, hangi müzik türüne karşı daha fazla ilgi duyduğunu, müzik kulağı olup olmadığını belirlemek gerekir.

Anne-baba bir yandan model olmalı ve çocuğu müziğe özendirmeli, öte yandan da onu, ilgisi doğrultusunda yönlendirmeye çalışmalıdır.

Aynı zamanda çocuklarda görülen birkaç psikiyatrik bozuklukta müziğin kullanımı söz konusudur. Mental retardasyon (zekâ geriliği), davranış bozuklukları (hiperaktivite vb) ve öğrenme bozukluklarında müzikterapi birçok açıdan kullanılabilir. Müzik bu çocuklarda ruhsal, duygusal, toplumsal gelişime katkıda bulunur. Ayrıca hareket ve duyu sistemleri ile ilgili yetersizliklerin giderilmesine, dikkat-konsantrasyon gibi zihinsel süreçlerin kuvvetlendirilmesine ve iletişim yeteneğinin gelişmesine yardımcı olur. Müzikterapi esnasında çocuk, bozulmuş olan fiziksel yeteneklerini yeniden şekillendirebilir. Birtakım davranış kusurları varsa bunları değiştirebilir.

KAYNAK - Çocuk Sorunlarına Yapıcı Çözümler, Çetin Özbey, 2004
- <http://www.dbe.com.tr>

ÇOCUKLARDA SOSYAL FOBİ

Birçok anne ve baba, çocuklarının zaman zaman çok çekingen olduğundan, tanımadığı insanların olduğu ortamlarda hep geri planda kaldığından, hiç veya bir-iki arkadaş edinip diğer insanlarla sohbet bile etmediklerinden, dışarı çıkıp arkadaşları ile oynamak yerine çok uzun saatler bilgisayar oyunu oynadığından, zamanının çoğunu yalnız

başına odasında geçirdiğinden şikâyet ederler. Bazı çocuklar yaşıtlarından farklı olarak, yeni bir ortama girmek veya tanımadığı insanların olduğu ortamlarda tek başına olmakla ilgili yoğun kaygı ve huzursuzluk yaşarlar. Bunun sebebi, psikolojide “sosyal fobi” veya “sosyal kaygı” adı verilen durumdur.

Sosyal fobi, kişinin utanabileceğini ya da toplum tarafından dikkatle izlenebileceğini sezdiği her durum karşısında hissettiği yoğun korku durumudur. Utangaçlığa bağlı olarak ortaya çıkan bir problemdir. Kültürel nedenlere bağlı olarak ortaya çıkan, kişinin özünden gelen utangaçlık, beğenilen, saygı niteliği taşıyan bir durumdur. Bunun temeli vicdana dayanır. Olumsuz utangaçlık ise düşük benlik saygısı sonucu ortaya çıkar ve sosyal fobi ile bağlantılıdır. Bunun temelinde ise toplumun beğenisine uygun davranamama korkusu yatar.

Sosyal fobiye sahip çocuklar, sosyal ortamlarda utanç verici bir duruma düşmekten veya yargılanmaktan çok korktukları için fobik reaksiyonlar gösterip bu tip ortamlara girmekten kaçınırlar. Böyle durumlarda söyleyecekleri ya da yapacakları herhangi bir şeyin onları başkalarının gözünde utanç verici bir duruma sokmasından korkarlar. İnsanlar arasında nasıl davranmaları gerektiğini bilemezler. Hatta zaman zaman başkalarının kendilerinden üstün olduğu düşüncesine kapılırlar. Çocukluk döneminde başlayan sosyal fobi bu kişilerin hayatlarına birçok kısıtlamayı da beraberinde getirir. Örneğin okulda parmak kaldırmak, toplum içinde söz alıp konuşmak, tahtaya kalkıp yazı yazmak okulda kaçındıkları davranışların başında gelirken, bir mağazaya girip tek başına bir şeyler almak veya sokakta birine bir şey sormak günlük yaşantıda çocuğu zorlayan davranışlardır. Utangaçlıkla sosyal fobinin karıştırılmaması gerekir. Utangaç insanlar çevrelerinde başkaları varken rahat olamazken sosyal fobikler kendilerini rahatsız hissettikleri bu durumlardan kaçınırlar. Utangaçlık belli bir yere kadar normaldir. Çocuk yeni girdiği arkadaş grubunda sıkılabilir, utanabilir, ama belli bir süre sonra utangaçlık yerini rahatlığa bırakır. Utangaçlık aşırı boyutlardaysa sosyal yetersizlik olarak kabul edilebilir.

Çocuk okulda gerçekleştirilmesi gereken sosyal aktivitelerden korkmaya başlarsa okula gitmekte yoğun isteksizlik duyup bu durumda kaçınma davranışları geliştirebilir; örneğin fizyolojik kökeni olmayan mide bulantıları veya boğaz ağrıları bu sebepten kaynaklanabilir.

Sosyal fobisi olan kişiler ateş basması, aşırı terleme, titreme ve diğer kaygı sinyalleri olan konuşma zorluğu, bulantı ve mide rahatsızlıkları gibi belirtilerin ortaya çıkmasından korktukça, bu belirtiler daha fazla görünmeye başlar ve bir zaman sonra kaçınma davranışı bir yaşam şeklini alabilir.

Sosyal fobisi olan kişiler;

- Topluluk önünde konuşamazlar. Sınıfta yüksek sesle okumak, yapılan tartışmalara katılmak, parmak kaldırıp söz almakta problem yaşarlar.
- Toplu yerlerde yemek yiyemezler. Restorantta kendi başına bir şey sipariş edemezler.
- Eğlencelere katılamazlar. Davet edildikleri arkadaş doğum günlerine veya partilerine gidemezler.
- Önemsedikleri biriyle konuşamazlar.

- Yeni ortamlarda bulunamazlar.
- Fikirlerini açıklayamazlar.
- Haklarını savunmak için gerekli savunmayı yapamazlar.
- Başkaları tarafından ezilirler.
- Sosyal etkinliklerden kaçınırlar.
- Yabancılarla konuşurken göz kontağı kurmak gibi konularda sıkıntı yaşayıp bu durumlardan kaçınma davranışları gösterirler. Bunların yanı sıra, dikkatin onlara çevrildiği hemen her ortamda rahatsızlık hissedip tepki gösterebilirler.

Sosyal fobi, kişinin hem akademik hem de sosyal becerilerde başarı sağlamasını engeller. Sosyal fobisi olan kişi, özgüvenden yoksundur.

Sosyal fobiye yol açan etkenler:

- Aşırı baskı altında tutulma
- Şiddete maruz kalma
- Bedensel bozukluklar
- Sık sık alay edilme
- Anne - babanın aynı sorunu yaşıyor olması
- Terk edilme korkusu
- Anne - baba ayrılığı, anne - babadan birinin başka biriyle evlenmesi
- Aile fertleri tarafından utandırılması
- Sevgiden yoksun bırakılma
- Aşırı korunma veya aşırı sevgi
- Grup içinde çok tekrarlanan başarısızlıklar

Sosyal fobi ile baş edebilme:

- Sosyal fobinin ortaya çıktığı durumların üzerine gidilmelidir.

Çocuğun utandığı ve endişe duyduğu ortamlardan kaçmasını kolaylaştırmak yerine ortama uyum sağlamasına yardımcı olunmalıdır. Alışverişte siparişlerin çocuk tarafından verilmesi sağlanabilir. Çocuğun tanımadığı ama anne - babanın tanıdığı kişilerle doğal tanışmalar ayarlanabilir. Öğretmenler, bu çocukları korktukları veya kaçındıkları davranışlarla ilgili cesaretlendirici sınıf çalışmalarına alabilirler. Örneğin, okul içindeki sosyal etkinliklerde öncelikle başarabilecekleri hedefler koyularak çalışmalara katılabilirler. Özellikle küme çalışmalarına sokulmalıdırlar.

- Utangaçlığıyla alay edilmemeli ve aşağılanmamalıdır.

Öğretmenlere düşen görevlerden biri de çocuğun sınıftaki ortamda fiziksel veya sözlü tehditlere maruz kalmamasını sağlamaktır. Sınıfta sunum yapan veya konu hakkında fikri söylenmesi istendiğinde bu durumdan dolayı yoğun kaygı yaşayan çocuk için sınıf ortamını sakinleştirmek ve alay konusu olmamasını sağlamak gerekir.

- Sanki hayatında insan görmedin.

- Üç yaşında çocuk gibisin.

- Bu kadar korkak olduğumu bilmiyordum, şeklindeki konuşmalar sosyal fobiyi güçlendirir.

- Sosyal aktivitelere yönlendirilmelidir. Çocuk çok iyi tanınmalı, güçlü yanları belirlenmeli ve bu doğrultuda çeşitli grup etkinliklerine katılımı sağlanmalıdır. Futbol veya basketbol takımları, yaz okulları buna örnek olabilir.

- Çocuktan bir şey anlatması istendiğinde anlatmamak için aşırı direnç gösteriyorsa üzerine fazla gidilmemelidir.

Anne ve babanın çocuğun karşılaştıkları her türlü problemde çözümleyici görevi görmesi, bu konuda çocuğu tembelleğe alıştırdığı gibi kaçınma davranışını da tetikler. Anne veya babasının herhangi bir sorunda müdahale edeceğini bilen çocuk, kendi halletmesi gereken sorunlarda geri planda kalabilir veya sorunu görmezden gelebilir. Bu durumlarla karşılaşmaması için çocuğun karşılaştığı problemleri başka açılardan incelemesine yardımcı olunmalı; çocuk, çok yönlü düşünmeye teşvik edilmeli ve ona bunları uygulaması için zaman verilmelidir.

Anne baba ve öğretmenler, çocuğun benlik algısını yükseltici yöntemler kullanılmalıdır. Sosyal fobisi olan çocukların genellikle benlik algıları düşük olur.

Onun eğitimi uluslararası standartlarda!

AR-EL Eğitim Kurumları, eğitimde çok önemli bir başarıya daha imza attı: IB tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, uluslararası eğitim standartlarına uygun bulunarak, **4-12 yaş grubu için bir IB-PYP okulu oldu!** Haziran 2007 yılında almış olduğu ve 12-16 yaşları için geçerli olan **IB-MYP** derecelendirmesiyle birlikte bu yeni başarı, AR-EL'in dünya standartlarında verdiği eğitimin önemli bir işareti, örnek ve öncü bir eğitim kurumu olmaya devam ettiğinin en önemli belgesi...

AR-EL Eğitim Kurumları, geleceğin başarılı nesillerini yetiştirme yolunda kendisiyle birlikte yürüyen tüm yöneticilerine ve öğretmenlerine, desteklerini hiç eksik etmeyen velilerine ve başarılı olmayı ilke edinen tüm öğrencilerine teşekkür eder. Amacımız; her zaman ve her koşulda güveninize layık olmak, başarılarımızı daha da ilerilere götürmek ve öğrencilerimize her seviyede en kapsamlı eğitimi vermek olacaktır.

AR-EL EĞİTİM KURUMLARI

• AR - EL Anaokulu (Bahçelievler) • AR - EL 2005 Anaokulu (Florya) • AR - EL İlköğretim Okulu • AR - EL Anadolu Lisesi • AR - EL Fen Lisesi

International
Baccalaureate®

www.ar-el.k12.tr

Güneşli Yolu, Atatürk Caddesi, Radar Karşısı, 34530, Yenibosna - Bahçelievler / İstanbul
Tel: (0212) 550 49 30 (pbx) - 630 35 05 (4 hat) **Faks:** (0212) 550 77 82 **e-posta:** ar-el@ar-el.k12.tr
AR-EL 2005 Anaokulu: Şenlikköy Mah. Özgen Sk. No: 6 Florya - Bakırköy / İstanbul **Tel:** (0212) 541 60 03

